

DRUSKININKAI LAUKIA KELTUVO STARTO

Į Druskininkus pažvelgti iš paukščio skrydžio greitai bus galima tiesiogine šio žodžio prasme. Įrengti ir baigiami derinti lynų keltuvai leis praskrieti virš kurorto ir pamatyti neapsakomai vaizdingas apylinkes. Tai pirmasis tokio tipo susisiekimo priemonė Lietuvoje, dovanojantis kelionę oru iš Druskininkų centro per Nemuną iki žiemos pramogų centro „Snow“ arenos.

Teke pasitelkti sraigtasparnį

Pirmojo Lietuvoje lynų keltuvo konstrukcijų montavimo darbus bendrovės „Empower-Fidelitas“ generalinis direktorius Vaclovas Kirkilis pavadino nauja patirtimi, kuri, be abejo, pravers ateityje. „Anksčiau teko atlikti tik panašaus pobūdžio darbus, pavyzdžiui, montuoti elektros perdavimo linijas. Bet tokių oro linijų atramų statyba ir laidų tempimas neprilygsta projektui Druskininkuose. Čia ir atramos visiškai kitokių matmenų, ir lynui tempiti prireikė gerokai didesnių pajėgumų“, – pasakojo V. Kirkilis. Lyną užkelti ant atramų būtų buvę kur kas paprasčiau nuo žemės per mišką pasidarius taką. Tačiau medžių kirsti neleista, o laisvos vietos manevrams irgi nebuvo. Be to, lyną reikėjo perkelti ir per Nemuną.

Šiems darbams buvo pasitelktas sraigtasparnis. Iš pradžių manyta, kad užteks lengvesnio, tačiau prireikė kur kas galingesnio sraigtasparnio. Iš pradžių užtraukta 10 milimetrų storio virvė. Šią pasitelkus buvo užtraukta 16 milimetrų virvė, paskui 16 milimetrų trosas ir tik tuomet pagrindinis 40 milimetrų storio

lynas. Tempimo darbams buvo naudojamos galingos tempimo mašinos iš Estijos – jau tempimo pradžioje pagrindiniam lynui išjudinti reikėjo 7,5 tonos tempimo jėgos.

„Pasikankinti teko“, – juokavo V. Kirkilis ir pridūrė, kad tempiant lyną šis negalėjo liestis su medžių viršūnėmis, kad nepatektų šiukšlių, nesusidarytų papildomos trinties.

Lynus pinti mokė italai

Prieš tempiant lyną laukė pagrindinis darbas – sumontuoti atramas. Trys 52 metrų aukščio metalinės atramos buvo surenkamos pasitelkus kranus.

Labai atsakingas buvo ir lyno supynimo procesas. Jo dalyje turėjo būti vientisos, be menkiausių išlindusių galiukų. Antraip slinkdamas lynas gadintų važiuoklę ir pats dėvėtusi. Pynimo darbams vadovauti buvo pasikviesti italai, kurie turi nemažos patirties.

„Mūsų darbuotojai buvo pagirti už kokybiškai atliktą darbą. Čia irgi buvo nauja patirtis, tokio darbo anksčiau neteko atlikti“, – sakė bendrovės „Empower-Fidelitas“ vadovas.

Yra galimybė didinti gondolų skaičių

Druskininkiečius ir kurorto svečius iš viso aptarnaus keturios maždaug 45 metrų aukštyje judančios apžvalgos kabinos – gondolos. Kiekvienoje jų tilps po 10 keleivių. Gondolos nuolat judės priešingomis kryptimis – dviem pajudėjus su keleiviais nuo „Snow“ arenos, kitos dvi judės nuo vandens parko. Keltuvais per Nemuną nuo vandens pramogų parko iki slidinėjimo trasų bus galima nukeliauti per maždaug 5 minutes.

Visas atstumas yra daugiau kaip kilometro ilgio. Skaičiuojama, kad per valandą lynų keltuvu galės pasinaudoti apie 500 keleivių. Druskininkų gidų asociacija planuoja šią trasą įtraukti į apžvalgos ekskursijos maršrutą. Tikimasi, kad turistai paliks automobilius stovėjimo aikštelėse ir keltuvu naudosis kaip visuomenine transporto priemone, taip mažindami taršą mieste.

Lynų keltuvo projekto vertė siekia 3,5 mln. eurų. Pusė lėšų gauta iš Klimato kaitos specialiosios programos, kitus pinigus skyrė bendrovė, su kuria savivaldybė yra sudariusi keltuvo nuomos ir priežiūros sutartį trisdešimčiai metų.

Pasirinktas patikimas gamintojas

Druskininkų keltuvų mechanizmai pagaminti Šveicarijos keltuvų gamintojo – kompanijos „Bartholet“. Jos veikla siekia daugiau kaip 50 metų. Savo srityje ši bendrovė yra trečia pagal dydį įmonė pasaulyje. Įmonių grupė gamina visų rūšių keltuvus: gondolų, krėslinius, įkalnių, slidinėjimo, oro tramvajus, taip pat vienbėgius traukinius.

„Bartholet“ dirba su tokiais produktų dizaino kūrėjais kaip „Porsche Design“. Šveicarijoje ir Italijoje jau veikia 4 krėsliniai kalnų keltuvai su „Porsche Design“ šešiasėdžiais krėslais, kurie išvažiuavus iš stoties pasisuka 45 laipsniais, taigi keldamiesi į kalną slidininkai mato kalnų panoramą.

Pasaulyje „Bartholet“ keltuvai yra sumontuoti Argentinos kalnuose, Čilės, Alpių slidinėjimo kurortuose, taip pat Rusijoje, Lenkijoje. Meksikos Durango mieste pastatytas gondolų keltuvu vienu metu kelia iki 40 žmonių ir yra naudojamas kaip urbanistinė susisiekimo priemonė.

Vis dažniau kalnų keltuvų technologija naudojama ne tik stant kabamuosius oro kelius kalnuose, bet ir turint tikslą perkelti žmones per kitas topografines kliūtis – upes, slėnius. Kai kuriuose pasaulio didmiesčiuose tokia susisiekimo priemonė naudojama net tarp metro stotelių ar keleiviams per upę neštant tiltą perkelti.

Šiais metais kompanija „Bartholet“ stato pirmą miesto susisiekimo oro kelią Breste, Šiaurės Prancūzijoje. Dvi modernaus dizaino kabinos, kuriose gali tilpti 60 keleivių, kels žmones per 450 metrų pločio upę. Keltuvus papildys tramvajų susisiekimo sistema ir leis žmonėms iš miesto centro per dvi minutes persikelti į prekybos centrą, esantį kitoje upės pusėje.

Druskininkai irgi orientuojasi į pasaulio tendencijas ir turės modernią, ekologišką transporto priemonę pėstiesiems. „Bartholet“ dvikryptį kabamąjį lynų kelią projektavo atsižvelgdama į kultūrinį miesto paveldą – 1100 metrų ilgio keltuvus turi tik 5 atramas. Pirmą aukštoji 51 metro atrama yra už 220 metrų nuo keltuvo stotelės, didžiausias atstumas tarp atramų – 300 metrų. Tai maksimalūs galimi tarpai tarp atramų pagal technologiją. Pagrindinis keltuvo variklis ir pavarų sistema yra sumontuoti stotyje prie „Snow“ arenos, todėl centrinėje miesto alėjoje esanti stotelė nekels jokio triukšmo. Keltuvus taip pat turi avarinę parvilkimo sistemą, kuri, sugedus pagrindiniam varikliui, keleivius pargabentų iš trasos į stotį.

Druskininkų keltuvo kabinos yra pagamintos „Bartholet“ grupei priklausančios šveicarų įmonės „Gangloff AG“. Ši bendrovė pirmoji pasaulyje yra pagaminusi dviejų aukštų gondolą su atvira terasa. Druskininkų keltuvo gondoloje tilps iki 10 žmonių, iš čia bus galima grožėtis miesto panorama. Taip pat įrengta vieta slidėms ir snieglenėms transportuoti, kabinos viduje galima vežtis ir dviratį. Kabinų durys atsidarys tik sustojus galutiniame taške stotyje. Kelionės metu pro išgaubtus langus keleiviai galės grožėtis Nemuno vingiais, miškais, miesto panorama.

